

Конспект

за конкурс за главен асистент по тракийска археология за нуждите на СТА (профил „Тракийската култура през Късната желязна епоха“)

1. Древна Тракия през I хил. пр. Хр. Териториален обхват и етнически характеристики. Исторически извори. Състояние на проучванията.
2. Обща характеристика на ранната желязна епоха. Хронология и периодизация.
3. Проблеми на прехода между ранната желязна и късната желязна епоха в българските земи. Традиции, културни влияния и междурегионални контакти.
4. Гръцка колонизация по тракийското крайбрежие. Метрополии и колонии. Устройство и култура на колонииите. Взаимоотношения с местното население. Архитектура, занаяти, изкуство, културни връзки.
5. Селищна система през късната желязна епоха. Видове селища и техните характеристики. Общи закономерности. Типологически и регионални отлики.
6. Урбанизация през късната желязна епоха. Градски центрове, емпории, резиденции. Общи тенденции и специфики на развитието през класическата и елинистическата епохи.
7. Погребални практики през късната желязна епоха. Видове гробни съоръжения и погребални обреди. Могилни и плоски гробове. Богати погребения.
8. Гробници през късната желязна епоха. Териториално разпространение и регионални особености. Хронология, типология, украса. Инвентар. Гробнична живопис.
9. Видове култови обекти и техните характеристики през късната желязна епоха. Скални и ямни светилища, религиозни паметници в градските центрове. Проблеми на проучванията и интерпретацията.
10. Керамични комплекси от късната желязна епоха. Местно производство. Форми. Общи закономерности и регионални особености. Характеристика и проблеми на проучванията.
11. Керамични комплекси от късната желязна епоха. Керамичен внос. Производствени центрове. Форми. Характеристика и проблеми на проучванията.
12. Металообработка и металопластика през късната желязна епоха. Видове съкровища. Местни изделия и импорт. Състояние и проблеми на проучванията.
13. Металообработка и металопластика през късната желязна епоха. Метални съдове (бронз, сребро, злато). Местни изделия и импорт. Състояние и проблеми на проучванията.
14. Металообработка и металопластика през късната желязна епоха. Парадно въоръжение, украса за конска амуниция. Местни изделия и импорт. Състояние и проблеми на проучванията.
15. Представителни украси, накити и аксесоари от късната желязна епоха. Местни форми и импорти – типология и хронология на разпространение. Общи черти и регионални особености.

16. Въръжение и военно дело през късната желязна епоха. Фактори и промени в състава на въръжението и военната тактика. Нападателно въръжение. Защитно въръжение. Състояние на проучванията.
17. Културни контакти и икономически връзки на древна Тракия със Средиземноморието през късната желязна епоха.
18. Културни контакти и икономически връзки на древна Тракия с латенския свят.
19. Проблеми на рударството, металургията и металопроизводството в древна Тракия през късната желязна епоха.

Препоръчителна литература

Периодика и поредици

Сп. Археология

Археология, 3-4, 1987 – статии за съкровището от Рогозен.

Известия на Археологическия институт

Годишник на Народния музей

Archaeologia Bulgarica

Be-JA (Bulgarian e-Journal of Archaeology)

Аполония, София, 1963. Ред. И. Венедиков.

Древните цивилизации в българските земи, София, 2007. Ред. В. Николов, К. Ников.

Кабиле, т. I. София, 1982.

Кабиле, т. II. София, 1991.

Кози грамади, т. I. Проучване на Одриска владетелска резиденция и светилища в Средна гора VIII-I в. пр.Хр. София, 2011. Съст. И. Христов.

Кози грамади, т. II. Проучване на Одриска владетелска резиденция и светилища в Средна гора VIII-I в. пр.Хр. София, 2012. Съст. И. Христов.

Копривлен, т. 1. Спасителни археологически проучвания по пътя Гоце Делчев-Драма 1998-1999 г. София, 2002. Ред. А. Божкова, П. Делев.

Кратка енциклопедия на тракийската древност. София, 1993.

Мегалитите в Тракия. Тракийски паметници, т. I, 1976.

Мегалитите в Тракия. Тракийски паметници, т. II, 1983.

Поселищен живот в Тракия, 1. Ямбол, 1982.

Поселищен живот в Тракия, 2. Ямбол, 1986.

Поселищен живот в Тракия, 3. III международен симпозиум “Кабиле”. Ямбол, 1994.

Поселищен живот в Тракия, 4. IV международен симпозиум. Ямбол, 2006.

Проблеми и изследвания на тракийската култура, т. I-VIII. Казанлък, 2006–2016.

Севтополис, т. I, София, 1984.

Севтополис, т. II, София, 1984.

Хелис, т. 1. Гетските земи през бронзовата и желязната епоха. София, 1992.

Хелис, т. 2. Сборяново – проучвания и перспективи. София, 1992.

Хелис, т. 3, част 1. Култура и религия в Североизточна Тракия. София, 1994.

Хелис, т. 4. Изследвания, резултати и проблеми в Сборяново. София, 2005.

- Хелис, т. 5.** Гетите – култура и традиции. 20 години проучвания на Свещарската гробница. София, 2006.
- Сборяново, т. I.** Т. Стоянов. Могилен некропол от ранножелязната епоха. София, 1997.
- Сборяново, т. II.** А. Балканска. Тракийското светилище при Демир Баба Теке. София, 1998.
- Сборяново, т. III.** Т. Стоянов (ред.). Тракийският град. Градоустройство, укрепителна система, архитектура. София, 2015.
- Сборяново, т. IV.** Т. Стоянов, К. Маджаров, А. Божкова. Икономическите връзки на гетската столица Хелис по данни от амфорната тара. Част първа. Амфорните печати. София, 2017.
- Североизточна България – древност и съвремие, т. I.** София, 1985.
- Североизточна България – древност и съвремие, т. II.** София, 1988 (= Terra Antiqua Balcanica 3).
- Североизточна България – древност и съвремие, т. III.** София, 1990 (= Terra Antiqua Balcanica 4).
- Сборник в памет на професор Велизар Велков.** София, 2009.
- Сборник в памет на академик Д. П. Димитров.** София, 2013. Ред. К. Рабаджиев, Х. Попов, М. Дамянов, В. Кацарова.
- Stephanos Archaeologicos in honorem professoris Ludmili Getov.** Studia Archaeologica Universitatis Serdicensis, Suppl. IV. София, 2018. Ред. К. Рабаджиев.
- Stephanos Archaeologicos ad 80 annum professoris Ludmili Getov.** Studia Archaeologica Universitatis Serdicensis, Suppl. VI. София, 2018. Ред. И. Вълчев.
- Спасителни археологически разкопки по трасето на железопътна линия Пловдив-Свиленград през 2004.** Велико Търново, 2006.
- Спасителни археологически разкопки по трасето на железопътната линия Пловдив – Свиленград през 2005 г.,** Велико Търново, 2008.
- Среброто на траките.** Каталог към изложба. София 2017. Ред. М. Дамянов.
- Сребърното съкровище от Панагюрище.** Каталог към изложба. София, 2018л Ред. Н. Иванова, К. Чукалев, Х. Попов.
- Югоизточна България през II-I хилядолетие пр. Хр.** Варна, 2010. Ред. Р. Георгиева, Т. Стоянов, Д. Момчилов.
- Тракийската древност: технологични и генетични изследвания, история и нематериално наследство.** Сборник в чест на 75-годишнината на Петър Манджуков. София, 2017. Ред. В. Николов.
- A Companion to Ancient Thrace,** 2015, Wiley-Blackwell. Eds J. Valeva, E. Nankov, D. Graninger.
- Heros Nephaitos. Studia in honorem Liubae Ognenova-Marinova,** Faber, 2005. Ред. Т. Стоянов, М. Тонкова, Х. Прешленов, Х. Попов.
- Nessebre, Vol. 1.** Sofia, 1969.
- Nessebre, Vol. 2.** Sofia, 1980.
- Nessebre, Vol. 3.** Burgas, 2005.
- Nessebar, Vol. 4.** Proceedings of the International Conference Ancient Greek Necropoleis Along the Black Sea Coast, Nessebar, October 4–7, 2012. Veliko Tarnovo, 2017.

Акти на I-XII конгреси по тракология – София (1971), Букурещ (1976), Виена (1980), Ротердам (1984), Москва (1988), Констанца (1996), София (2002), Комотини (2007), Търговище (2013).

КРАΤΙΣΤΟΣ. Сборник в чест на професор Петър Делев. София, 2017. Ред. Х. Попов, Ю. Цветкова.

PATABS (Production and Trade of Amphorae in the Black Sea) I. Paris, 2010.

PATABS II. Sofia, 2011.

PATABS III. Constanța 2013.

Pistiros, Vol. I. Excavations and Studies. Prague, 1996.

Pistiros, Vol. II. Praha, 2002.

Pistiros, Vol. III. Praha, 2008.

Pistiros, Vol. IV. Prague, 2010.

Pistiros, Vol. V. Prague, 2013.

Pistiros, Vol. VI. Prague, 2017.

Pistiros et Thasos. Structures économiques dans la Péninsule Balkanique – VII – IIème s. av. J.- C. Opole, 2000.

Phosphorion. Studia in honorem Mariae Čičikova. Sofia, 2008. Ред. Д. Гергова.

Pulpudeva, 1-6. 1976-1983.

Thracia, 1-23, 1972-2018.

Thracia Pontica, 1-6, 1982-2003.

Sexaginta Prista, т. I. Велико Търново, 2013. Ред. В. Върбанов.

The Culture of the Thracians and their Neighbours. Proceedings of the International Symposium in Memory of Prof. Mieczyslaw Domaradzki with a Round Table „Archaeological Map of Bulgaria“. Oxford, 2005 (= BAR International Series 1350).

Thracians and Celts. Proceedings of the International Colloquium from Bistrita, 18-20 mai 2006. Editura Mega, Cluj-Napoca, 2006.

The Eastern Celts. The Communities between the Alps and the Black Sea, Beograd 2011. Eds. M.Guštin and M. Jevtić.

In Search of Celtic Tyllis in Thrace (III C BC), Sofia, 2010. Ed. L. Vagalinski.

Ancient Greek Colonies in the Black Sea, Volume I. Publications of the Archaeological Institute of Northern Greece 4. Eds. D. Grammenos, E. Petropoulos. Thessaloniki, 2003.

Ancient Greek Colonies in the Black Sea 2, Vol. I. BAR International Series 1675 (I). Eds. D. Grammenos, E. Petropoulos. Oxford, 2007.

L'épopée des roi thraces des guerres médiques aux invasions celtes 479–278 av. J.-C. Découvertes archéologiques en Bulgarie. Louvre Editions, Paris, 2015. Edts.: J.-L. Martinez, A. Baralis, N. Matieux, T. Stoyanov, M. Tonkova.

Библиография:

Агре Д. Голямата могила край Маломирово и Златиница. София, 2012.

Агре Д. (ред.). Тракийски владетелски дом край с. Синеморец. т. 1. София, 2016.

Антонов Д. Изделията от благороден метал в Северна Тракия. Враца, 2007.

Антонова В. Шумен и шуменската крепост. Шумен, 1995.

- Атанасов Г.** Съоръжения от III–II в. пр. н. е. от околностите на с. Кълново, Шуменско. – ИИМШ, VII, 1992, 5–44.
- Атанасов Г.** Тракийски археологически паметници в района на Смядово в Шуменска област. – В: Земите на България люлка на тракийската култура. II, София, 2005, 183–187.
- Атанасов Г.** (съст.) Въоръжение от древна Тракия. Каталог на изложба. Шумен, 1995.
- Балабанов П.** Тракийски ритуални ями край с. Дебелт, Бургаска област. – Археология, 3-4, 1999.
- Балканска А.** Тракийското светилище при “Демир баба теке” (втората половина на I хил. пр. Хр.). Сборяново, т. II. София, 1998.
- Божкова А.** Тасоският внос през IV–III в. пр. н. е. – Векове, 3, 1988.
- Божкова А.** Атически чернофирнисови киликси с удебелено отвътре устие от българските земи. – Археология, 2004, 1-2, 52-59.
- Божкова А.** Пещ за битова керамика от средата на I хил. пр. Хр. при Копривлен, Гоцеделчевско. – Археология, 47, 2006, 130-138.
- Божкова А.** Търговията с амфори в долното течение на Дунав през елинистическата епоха (общии наблюдения). – Известия на Регионален исторически музей Русе, XII, 2008, 28-35.
- Божкова А.** Чернофирнисова керамика от класическата епоха в България – актуален прочит на проблема. – Археология, 2010, 1-2, 18-28.
- Божкова А.** „West slope” керамика от България. – Археология, 2012, кн. 2, 27-41.
- Божкова А.** Антична керамика между Хемус, Родопи и Евксинския Понт (VII–I в. пр. Хр.). В. Търново, 2017.
- Божкова А., К. Ников.** Археологическо проучване на комплекс от ями в землището на с. Малко Тръново, община Чирпан – югозападен сектор. – В: Югоизточна България през II–I хилядолетие пр. Хр. Варна, 2010, 213-219.
- Божкова А., П. Делев.** Отново за керамиката с рисувана геометрична украса от Югозападна България. – Археология, 2011, 2, 16-24.
- Бонев А.** Някои проблеми на златното съкровище от Вълчитрън. – Археология, 1-2, 1983.
- Бонев А.** Тракия и Егейският свят през втората половина на II хил. пр. н. е. – Разкопки и проучвания, 20, 1988.
- Бонев, А., Г. Александров.** Багачина. Селище от късната каменно-медна епоха и тракийски култов център (III–I хил. пр. Хр.). Монтана, 1996.
- Буюклиев Х.** Древнотракийски мечове-акинаци от българските земи. – Векове, 5, 1981.
- Василев В.** Шлемът от Върбица, Преславско и шлемовете от халкидски тип в Тракия. – Векове 4, 1979.
- Василев В.** Производство на тракийски шлемове в Родопите. – Археология, 3, 1981.
- Василева М.** Фибулите в древна Тракия през късножелязната епоха (V–I в. пр. Хр.). Автореферат на дисертация. София, 2012.
- Василчин, И.** Двубряден тракийски некропол при село Черна, Добричко. – ИНМВ, 34–35, 1998–1999 г. Варна, 2003, 5–103.
- Василчин, И.** Тракийски некропол при с. Крагулево, Добричко. – ИНМВ, 38–39, 2002–2003 г., Варна, 2005, 135–247.

- Василчин, И.** Втори тракийски некропол край с. Добрина, Провадийско. – ИИМВ, 40, 2004 г. Варна, 2006, 91–123.
- Велков И.** Нови могилни находки. – Известия на Българския археологически институт, V, 1928-1929. София, 1929, 13-55.
- Велков И.** Могилна гробна находка от Злокучене. – Известия на Българския археологически институт, VI, 1930-1931. София, 1932, 251-256.
- Велков И.** Могилни гробни находки от Брезово. – Известия на Българския археологически институт, VIII, 1934, 1-17.
- Велков И.** Разкопките около Мезек и гара Свиленград. – Известия на Българския археологически институт, XI, 1932, 117-170.
- Велков В.** Градът в Тракия през I хил. пр. н. е. – Сборник в чест на проф. д-р Хр. Гандев, София, 1985.
- Велков В.** Тракийският град Кабиле (в светлината на новите проучвания) – В: Тракийската култура през елинистическата епоха в Казанлъшкия край. Казанлък, 1991.
- Венедиков И.** Панагюрското златно съкровище. София, 1961.
- Венедиков И.** Тракийското съкровище от Летница. София, 1996.
- Венедиков И., Т. Герасимов.** Тракийското изкуство. София, 1973.
- Венедиков И.** Тракийската юзда. – ИАИ, XXI, 1957, 153–196.
- Владиминова В.** Състав и предназначение на апликациите към конска сбруя в Тракия V-III в. пр. Хр. – Анали, 4, 1994.
- Вълева Ю.** Декоративни и иконографски особености на погребалната живопис (IV-VI в пр. н. е.). – Изкуство, 1, 1984.
- Вълева Ю.** Структурният стил в декорацията на тракийските гробници от класическата и елинистическата епоха. – Археология, 1, 1985.
- Вълева Ю.** Тракийски и македонски монументални гробници. – Проблеми на изкуството, 3, 1994.
- Георгиева Р.** 1991. Обредни ями в Тракия (края на II-IX хилядолетие пр. н. е.) – Археология, 1991, 1, 111.
- Георгиева Р.** Помынальные обряды во Фракии (конец II-I тыс. до н. э.) - ТАВ, 6, 1991.
- Георгиева Р., Т. Спиридонов, М. Рехо.** Етнология на траките. София, 1999.
- Георгиева Р.** Представи за смъртта, мъртвеца и отвъдния свят в древна Тракия. – Seminarium Thracicum, 6, 2004, 61-80.
- Георгиева Р.** Каничка от Карнобат с изображение на тракийски воители. – Археология 46, 1–4, 2005, 32–40.
- Георгиева Р.** Погребения на конници в Тракия. – Thracia, XIX, 2011, 105-115.
- Георгиева Р.** Аграрно стопанство и търговия с храни в древна Тракия. – Thracia 21, 2016, 109-132.
- Георгиева Р., И. Бъчваров.** Тракийски некропол при с. Професор Иширково, Силистренско. Силистра, 1994.
- Георгиева Р., К. Ников.** Ранни трако-елински контакти (по археологически данни от Карнобатско). – В: Югоизточна България през II-I хилядолетие пр. Хр. Варна, 2010, 142-157.

- Гергова Д.** Развитие на фибулите в Тракия през старожелязната епоха. – *Векове*, 1977, 1, 47-57.
- Гергова Д.** Тракийските накити в българските земи през старожелязната епоха (XI-VI в. пр. н. е.). Автореферат на дисертация. София, 1977.
- Гергова Д.** Произход, характер и датировка на съкровището от Бързица (б. Шеремет), Варненски окр. – *Археология*, 3-4, 1982.
- Гергова Д.** Постигания и проблеми в проучванията на ранножелязната епоха в Тракия. – *Археология*, 1986, 3.
- Гергова Д., Д. Вълчева.** Проучвания в западния некропол на Сборяново. – В: *Хелис*, IV, София, 2005, 63-82.
- Гергова Д.** Обрядът на обезсмъртяването в древна Тракия. София, 1996.
- Гергова Д.** Съкровището от Летница. Структура и функции. – В: *Heros Nephastos. Studia in honorem Liubae Ognenova-Marinova*, Faber, 2005, 59–71.
- Гергова Д.** Есхарата в гетското погребение – In: *PHOSPHORION. Studia in honorem Mariae Cicikova*. Sofia, 2008, 255–267.
- Гетов Л.** Мъглижката гробница. София 1988.
- Гетов Л.** Амфори и амфорни печати от Кабиле (IV-II в. пр. н. е.). София 1995.
- Гетов Л.** Търговско-икономически връзки на Кабиле (IV-II в. пр. н. е.). София 1989.
- Гинев Г.** Съкровището от Кралево. София 1983.
- Гинев Г.** Тракийски могили при село Кралево, Търговишко 2000.
- Гинев, Г.** Могилен некропол при с. Пайдушко, Търговишко. – *ГМСБ*, XX, 1994, 25–60.
- Гоцев А.** Културата през ранножелязната епоха в Югоизточна Тракия. Автореферат на дисертация.
- Гоцев А.** Проучвания върху селищната система през ранножелязната епоха в Североизточна България – *Хелис* 1, 1992.
- Гюзелев М.** Селищна система по западнопонтийското крайбрежие през първо хилядолетие пр. Хр.: Земите между нос Емине и Босфора. Автореферат на дисертация. София 2004.
- Дамянов М.** Полис, хора и хинтерланд в Северозападното Черноморие (VII-III в. пр. Хр.). Автореферат на дисертация. София, 2005.
- Данов Хр., Г. Тончева.** Гръцката колонизация по бреговете на Тракия. – В: *История на България*, 1, София 1979.
- Делев П.** Лизимах. София 2004.
- Делев П.** История на племената в Югозападна Тракия през I хил. пр. Хр. София 2014.
- Димитров, Д. П.** Тракийска гробна находка от с. Дълбоки, РП, IV, 1950, 207–241.
- Димитров Д. П.** Материалната култура и изкуство на траките през ранната елинистическа епоха (IV-III в. пр. н. е.). – *Археологически открития в България*. София 1957, 63–90.
- Димитров Д. П.** За датата на стенописите на тракийската гробница при Казанлък. – *Археология*, 4, 1966.
- Димитрова А.** Сребърното съкровище от с. Владиня, Ловешко - *ИАИ XXIX*, 1966.
- Димитрова А., Н. Гиздова.** Тракийски могилни некрополи в Панагюрските колонии при гр. Панагюрище. – *ИМЮБ*, I, 1975, 39–87.
- Димитрова Д.** Гробницата на цар Севт III в могилата Голямата Косматка. София, 2015.

- Димитрова М.** Обеци с лъвски глави от елинистическата епоха (по материали от Тракия) – Археология, 3, 1989.
- Домарадски М.** Келтите на Балканския полуостров. София 1984.
- Домарадски М.** Тракийски богати погребения – ТАВ, 3, 1986.
- Домарадски М.** (ред.) Тракийската култура в Родопите и горните поречия на р. Марица, Места и Струма. Смолян 1990.
- Домарадски М.** Емпорион Пистирос 1. Трако-гръцки търговски отношения. Септември 1995.
- Домарадски, М.** Могилен некропол в м. Атанасица при с. Тъжа. – В: Първи международен симпозиум „Надгробните могили в Югоизточна Европа“, Казанлък, 4 – 8 юни 1993 г. Велико Търново, 1994, 267–304.
- Домарадски, М.** „Тракийски“ тип фибули. – Анали, 1–4, 1997, 44–58.
- Домарадски М.** Фибули от късножелязната епоха в Тракия. Част I. – Годишник на Нов Български Университет, Департамент Археология, IV–V, 2000, 202–224.
- Домарадски, М.** Гърците в Тракия. – В: Сборник в памет на д-р П. Горбанов. *Studia Archaeologica, Suppl. I.* София, 2003, 105–114.
- Домарадски М.** Тракийските култови места (втората половина на II-I хилядолетие пр. Хр.). – В: Сборник изследвания в чест на проф. А. Милчев. *Studia Archaeologica. Suppl. II,* София, 2003.
- Домарадски М., В. Танева.** Емпорион Пистирос 2. Тракийската култура в прехода към елинистическата епоха. Септември 1998.
- Домарадски М. и кол.** Паметници на тракийската култура по горното течение на река Места. – Разкопки и проучвания, XXVI, София 1999.
- Домарадски М. и кол.** Материали за археологията на Средна Струма. – Разкопки и проучвания, XXVII, София 2001.
- Дончева 2006:** М. Дончева. Златни накити от тракийски могилен гроб от втората половина на V в. пр. Хр., открит край село Долище, Варненско - Известия на Народния музей – Варна, XL (LV) за 2004 г., 2006, 124-131.
- Дремсизова Цв.** Надгробни могили при с. Янково. – ИАИ, XIX, 1955, 61–83.
- Дремсизова Цв.** Могилният некропол при с. Браничево, (Коларовградско). – ИАИ, XXV, 1962, 165–186.
- Дремсизова-Нелчинова Цв.** Тракийски могилни погребения край с. Кьолмен, Шуменски окръг. – ИАИ, XXXII, 1970, 207–229.
- Иванов Д.** Колективна находка от антични шлемове от Русенско – Археология, 4, 1972.
- Иванов Д.** Сребърното съкровище от с. Борово – Изкуство, 3-4, 1975.
- Иванов Д.** Тракийска гробница край с. Борово, Русенски окръг – Годишник на музеите от Северна България, X, 1984.
- Иванов Т.** Предпазно въоръжение на тракиец от Асеновград. - Разкопки и проучвания, II, 99-108.
- Иванова М.** Ювелирството в Тракия през елинистическата епоха. Автореферат на дисертация. София 1988.
- Йорданов, К.** Политическите отношения между Македония и тракийските държави (359–281 г. пр. Хр.). София, 1998 (= *Studia Thracica* 7).

- Кияшкина П.** Тракийското светилище при Акве Калиде -последни проучвания - Балкански древности, 2, 1992 (1994), 76-80.
- Кисьов К.** Към въпроса за погребалния обичай през ранножелязната епоха в Западните Родопи – Археология, 4, 1991.
- Кисьов К.** Погребални практики в Родопите (края на II-I хил. пр. н. е.). Пловдив, 2009.
- Кисьов К.** Тракийската култура в региона на Пловдив и течението на р. Стряма през втората половина на I хил. пр. Хр. София 2004.
- Кисьов К.** Тракия и Гърция в древността. Пловдив 2005.
- Китов Г.** Тракийските могили при Стрелча. София 1979.
- Китов Г.** Тракийски символични секири и амулети с изображения на животни – Археология, 2, 1979.
- Китов Г.** Шипка-Шейново. Тракийският могилен некропол – Балкански древности, 2, 1992.
- Китов Г.** Тракийските могили – Thracia 10, 1993.
- Китов Г.** Долината на царете в Казанлъшката котловина – Анали, 1994, 2-3,46-76.
- Китов Г.** Тракийски гробнично-култов комплекс в могилата Оструша край Шипка – Проблеми на изкуството, 4, 1994.
- Китов Г.** Тракийски култов комплекс в Старосел. Варна 2002.
- Китов Г.** Долината на тракийските владетели I – Археология, 1, 2003
- Китов Г.** Долината на тракийските владетели II – Археология, 2, 2003.
- Лазаренко И.** Скитите в Тракия (VII в. пр. н. е. – I в. от н. е.). Част I: Писмени извори за скити в Тракия. Варна, 2015.
- Лазаренко И., Е. Мирчева, Р. Енчева, Д. Стоянова, Н. Шаранков.** Храмът на Понтийската майка на боговете в Дионисополис. Варна, 2013.
- Лазаров М.** Антични амфори (VI-I в. пр. н.е.) от Българското Черноморие – ИНМВ, 9 (24), 1973.
- Лазаров М.** Антична рисувана керамика в България. София 1990.
- Лазаров М.** Българското Черноморие през архаичния период. Състояние на проучванията – Известия на Народния музей – Бургас 3. 23-41.
- Лазарова С.** Златен съд от Белене – Известия на музеите от Северозападна България 20, 1993
- Лещаков Л.** Типология и хронология на бронзовите върхове за копия от късната бронзова и началото на ранножелязната епоха в Югоизточна Европа. София, 2015.
- Лилова Б.** Погребални обичаи през елинистическата епоха в района на Севтополис. – В: Тракийската култура през елинистическата епоха в казанлъшкия край. Казанлък, 1991, 47 – 58.
- Маджаров К.** Некрополите като извор за културното развитие на Североизточна Тракия в периода VI-III в. пр. Хр. Автореферат на дисертация. София, 2013.
- Маразов И.** Към семантиката на стенописите на Казанлъшката гробница – Изкуство, 7, 1978.
- Маразов И.** Ритоните в Тракия. София 1978.
- Маразов И.** Наколенникът от Враца. София 1980.
- Маразов И.** Тракийски тип начелници – Проблеми на изкуството, 1, 1981.

- Маразов И.** „Одриският дял“ в Рогозенското съкровище – Археология, 4, 1988.
- Маразов И.** Митология на траките. София 1994.
- Маразов И.** Съкровището от Рогозен. София 1996.
- Миков, В.** Могилни некрополи от Горна-Малина (Новоселска околия). – ГПНБМ, 1931–34 г. 1935, 71–80.
- Миков, В.** Тракийски накитни предмети от V-I в. пр. н. е. - ИАИ, XVII, 1950.
- Миков, В.** Античната гробница при Казанлък. София, 1954.
- Миков, В. 1955.** Произходът на куполните гробници в Тракия. – ИАИ, XIX, 1955, 15–48.
- Миков В.** Златното съкровище от Вълчитрън. София 1958.
- Миков Р.** Ромфеята от Кабиле в контекста на проблемите, свързани с датирането на оръжията от тази категория. Разпространение и производство. – В: Е. Пенчева (съст.) *Stephanos Archaeologicos in honorem professoris Stephcae Angelova. Studia Archaeologica Universitatis Serdicensis, Suppl. V.* София, 2010, 207–227.
- Минчев А.** Одесос през елинистическата епоха (края на IV в. пр. Хр. - началото на I в. сл. Хр.). Варна, 2007.
- Мирчев М.** Раннотракийският могилен некропол при с. Равна – ИАИ, XXV, 1962, 97–164.
- Мирчев М.** Тракийският могилен некропол при с. Добрина. – Известия на Народния музей – Варна, I, 1965, 33–69.
- Мирчев, М.** Паметници на гробната архитектура в Одесос и неговата околност. – В: Изследвания в чест на акад. Димитър Дечев по случай 80-годишнината му. София, 1958, 569–582.
- Мутафчиева Я.** Бронзови съдове от Тракия от V-IV в. пр. Хр. Автореферат на дисертация. София, 2018.
- Нехризов. Г.** Тракийски култов мегалитен паметник (кромлех) при с. Долни Главанак. – Известия на Исторически музей – Хасково, 2, 2004, 123-140.
- Нехризов Г.** Керамичният комплекс от ранната желязна епоха в Източните Родопи – Автореферат на дисертация, София 2005.
- Нехризов Г., М. Първин.** Надгробна могила със зидана гробница при с. Долно Изворово, общ. Казанлък. – Казанлък в миналото и днес, VIII, Казанлък 2011, 86-113.
- Ников К.** Културни контакти на Южна Тракия с Егейския свят през ранната желязна епоха по данни на керамиката. Автореферат на дисертация. София 2000.
- Ников К.** Сивата монохромна керамика от Аполония. В. Търново, Фабер, 2012.
- Никулицэ И.** Геты IV-III вв. до н. э. в Днестровско-Карпатских землях. Кишинев, 1977.
- Никулицэ И.** Северные фракийцы в VI- I вв. до н. э. Кишинев, 1987.
- Огненова-Маринова Л.** За централния сюжет и за авторството на стенописите на Казанлъшката гробница – Музеи и паметници на културата, 2, 1976.
- Попов Х.** Урбанизация във вътрешните района на Тракия и Илирия. София 2002.
- Попов Х.** Археометалургия на желязната епоха в България – състояние и перспективи на проучванията – Археология, 2004, 1-2, 33-41.

- Попов 2017:** Х. Попов. За одриските резиденции в Средна гора. - В: Х. Попов, Ю. Цветкова (съст.). КРАΤΙΣΤΟΣ. Сборник в чест на професор Петър Делев. София, 2017, 469-482.
- Попов Д.** Богът с много имена. София 1995.
- Рабаджиев К.** Елинските мистерии в Тракия. София 2000.
- Рабаджиев К.** Гробницата на тракийския владетел (опит за нова интерпретация). – ГСУ, ИФ – сп. Археология, 2, 2003.
- Рабаджиев К.** Конят, колесницата и конникът, София, 2014
- Радев, Р.** Някои наблюдения върху некрополите в Североизточна България от V–I в. пр. н. е. – Хелис, I, 1992, 120–133.
- Радев Р.** Гробове-питоси от територията на България VI–II в. пр. Хр. (поява, разпространение, датировка, опит за интерпретация) - Археология, XLI, 2000, 1-2, 40-50.
- Рехо М.** Атическа червенофигурна керамика в Националния археологически музей-София. 1992.
- Русев Н., Д. Стоянова.** Куполна гробница от с. Гагово, община Попово. Предварително съобщение. – В: Попово - минало и бъдеще. Част I. Велико Търново, 2012, 41-134.
- Русева М.** Тракийска култова архитектура. София 2000.
- Станчева М.** Тракийски златен съд от София – Музеи и паметници на културата, 3 1973.
- Стоянов Т.** Гробничната архитектура в Североизточна Тракия в светлината на контактите с Мала Азия (IV–III в. пр. н. е.) – ТАВ, 4, 1990.
- Стоянов Т. 1992.** Погребалните обичаи в Североизточна Тракия през ранножелязната епоха в светлината на новите проучвания. – В: Хелис, I. София, 82-96.
- Стоянов Т.** Съкровището от Борово в археологически и исторически контекст – Сборник в чест на акад. Г. Кацаров. София 1998.
- Стоянов Т.** Гетската държава (средата на I – средата на III в. пр. Хр.). – В: Държавността в историята. София, 2001, 169–188.
- Стоянов, Т.** Панагюрското съкровище – изобразителна програма и принадлежност. – В: Панагюрското съкровище и тракийската култура. София, 2004, 11–30.
- Стоянов, Т.** Кабиле, Севтополис и Хелис – три варианта на урбанизма в ранноелинистическа Тракия. – В: Поселищен живот в Тракия, IV, Международен симпозиум 9–11 ноември 2005 г. Ямбол, 2006, 79–96.
- Стоянов, Т.** Селищният модел в Североизточна Тракия през елинистическата епоха в контекста на проучванията в Сборяново. – В: Есенни четения Сборяново, IV. Селищен модел в Североизточна България. Варна, 2006, 20–42.
- Стоянов, Т.** За обсадната и отбранителната техника в Ранноелинистическа Тракия. – В: Проблеми и изследвания на тракийската култура, III, 2008, 46–63.
- Стоянов Т.** Новооткритата гробница при с. Гагово, Поповско, в контекста на политическото и културно развитие на Североизточна Тракия. (V–III в. пр. Хр.) – В: Попово – минало и бъдеще. Част I. Велико Търново, 2012, 135-164.
- Стоянов, Т. и кол.** Гетската столица в Сборяново. 20 години проучвания. София 2006.

- Стоянов Ю.** Елинистическа Тракия и латенският свят. Културни контакти и взаимодействия през IV-I в. пр. Хр. Автореферат на дисертация. София, 2014.
- Стоянова Г.** „Богати гробни комплекси“ на воители-конници от началото на IV - до средата на III в. пр. Хр. в Южна Тракия. – Bulgarian e-Journal of Archaeology, Supplementum 4, 2015, 109–130.
- Стоянова Д.** Монументална архитектура в Тракия V-III в. пр. Хр. Строителни материали, техники, конструкции, ордери. Автореферат на дисертация. София 2002.
- Стоянова Д.** Гробници с полуцилиндричен свод в Североизточна Тракия. – Известия на Регионален исторически музей - Русе, 12, 115-135.
- Стоянова Д., Х. Попов.** Нови сведения за употребата на кирпич в предримска Тракия. – В: Гергова, Д. (съст.) Phosphorion. Studia in honorem Mariae Čičíkova. София, 2008, 340–347.
- Тачева М.** Археологически данни за датиране на Рогозенското съкровище. Проблеми и становища. – Археология, 4, 1987.
- Тачева М.** Севт III, Севтополис и Кабиле (341-252 г. пр.Хр.) според епиграфските и нумизматичните данни. София, 2000.
- Теодосиев Н.** Северозападна Тракия през V-I в. пр. Хр. Автореферат на дисертация. София 1998.
- Теодосиев Н., Н. Торбов.** Тракийски могили от късноелинистическата епоха при Търнава, Белослатинско. – ИМСЗБ, 23, 1995, 11–57.
- Томанова М.** Погребални практики от късножелязната епоха в северния дял на Централна Стара планина. – Известия на Регионален исторически музей - Велико Търново, XXXII, 2017, 37-61.
- Тонкова М.** Аристократични накитни украси от V в. пр. Хр. – В: лтѳѳ. Изследвания в чест на проф. И. Маразов. София 2002.
- Тонкова М.** Накити с полихромна украса от V-I в. пр. Хр. от Тракия. – Известия на Народния музей Бургас, 4, 2002.
- Тонкова М.** Новооткрит тракийски център от ранноелинистическата епоха при извора Халка Бунар в землището на с. Горно Белево (проучвания през 2000 и 2001 г.). Годишник на Националния археологически музей, II, 2002.
- Тонкова М.** Произведения на тракийската ювелирна школа от втората половина на IVв. пр. Хр. – В: Пътят. Сборник научни статии, посветени на живота и творчеството на д-р Г. Китов. София 2003, 216- 225.
- Тонкова М. 2010.** Резултати от проучванията на източния сектор на тракийско ямно светилище от V-началото на III в. пр.Хр. в м. Козлука, с. Малко Търново, общ.Чирпан (Обект 11, ЛОТ1 по ОВОС на Автомагистрала Тракия). В: Югоизточна България през II-I Хилядолетие пр. Хр., Варна, 2010, 198-220.
- Тонкова 2011.** (ред.). Трако-римски династичен център в района на Чирпанските възвишения. София, 2011.
- Тонкова М., А. Гоцев (ред.).** Тракийското светилище при с. Бабяк и неговата археологическа среда. София, 2008.
- Тончева Г.** Разкопките на петте могили край с. Галата. – Известия на Варненското археологическо дружество, VIII, 1951, 49-63.

- Тончева Г.** Гробни находки от Одесос. – Известия на Варненското археологическо дружество, XII, 1961, 29-52.
- Тончева Г.** Новооткрити гробници около Одесос. – Известия на Варненското археологическо дружество, XV, 1964, 51-60.
- Тончева Г.** Нови находки от старогръцкия некропол на Одесос. – Известия на Археологическия институт, XXVII, 1964, 111-129.
- Торбов Н.** Тракийско въоръжение и снаряжение от късножелязната епоха между Дунава и Балкана (III-I в. пр.Хр.). Автореферат на дисертация, София, 2000.
- Торбов Н.** Могиланската могила във Враца. Враца, 2005.
- Торбов Н.** Ножът - *μάχαρα* или *sica*, оръжие от II в. пр. Хр. – началото на II в. София, 2018.
- Тотевски, Т.** Погребални обичаи на местното тракийско население, обитавало горното течение на р. Осъм през периода V–III в. пр. Хр. – В: Първи международен симпозиум „Надгробните могили в Югоизточна Европа“, Казанлък, 4–8 юни 1993 г. Велико Търново, 1994, 99–104.
- Филов, Б. 1919.** Паметници на тракийското изкуство. – Известия на Българското археологическо дружество. VI, 1916–1918, 1–56.
- Филов Б.** Надгробните могили при Дуванлий, Пловдивско. София 1934.
- Филов Б.** Куполните гробници при Мезек. – Известия на Българския археологически институт, XI, 1937, 1–116.
- Фол А.** История на българските земи в древността. Т. I, София, 1981.
- Фол А.** Преглед на книжнината върху Рогозенското съкровище между януари 1986 и април 1987. – Векове, 3 1988.
- Фол А., Т. Спиридонов.** Историческа география на тракийските племена. София, 1983.
- Фол А., Б. Николов** и др. Тракийското съкровище от Рогозен. София, 1988.
- Ханджийска 2007.** Традиции и тенденции в производството на керамика на ръка в днешна Югоизточна България през V-I в. пр. Хр. Автореферат на дисертация. София, 2007.
- Ханджийска В.** Трапезна керамика от елинистическия град Кабиле. В. Търново, 2017.
- Ханджийска, В., И. Лозанов.** Кабиле през елинистическата епоха (по данни от последните археологически проучвания). – В: Югоизточна България през II – I хил. пр.Хр. Варна, 2010, 247–270.
- Цанова Г., Л. Гетов.** Тракийската гробница при Мъглиж. – Археология, 2, 1973.
- Цанова Г., Л. Гетов.** Тракийската гробница при Казанлък. София 1983.
- Цветкова Ю.** История на Тракийския Херсонес (от Троянската война до времето на римското завоевание). Фабер, Велико Търново, 2008.
- Цончев Д.** Сивата тракийска керамика в България. – ГНАМП, III, 1959, 93–131.
- Цървов И.** Траките край Атрюс. Тракийско погребение от с. Големаните, Великотърновско. София, 2008.
- Чангова Й.** Тракийското селище от I хил. пр. н. е. – В: Перник I. Поселищен живот на хълма Кракра от V хил. пр. н. е. до VI в. на н. е. София 1981.
- Черних Е.** Горно дело и металургия в древнейшей Болгарии, 1978.
- Чичикова, М.** Поява и употреба на тухлата като строителен материал у траките в края на IV и началото на III в. пр. н. ера. – ИАИ, XXI, 1957, 129–152.

- Чичикова М.** Проучвания върху тракийската култура през старожелязната епоха. - Археология, 4, 1974.
- Чичикова М.** Сребърното съкровище от Луковит. София 1980.
- Чичикова, М.** Тракийска могилна гробница от с. Калояново, Сливенски окръг. - ИАИ, XXXI, 1969, 45-89.
- Чичикова М.** Жертвенници еллинистической эпохи в Фракии. - *Studia Thracica*, I, 1975, 180-195.
- Чичикова М.** Тракийският град (по археологически данни). – В: Изследвания в чест на проф. д-р Хр. М. Данов от колегите и учениците му. София 1985.
- Чичикова М.** Свещарската гробница – архитектура и декорация. В: ТАВ 3, 1988.
- Чичикова М.** Погребални практики от Източния Свещарски могилен некропол. – В: Есенни четения Сборяново, V. Погребални практики и ритуали. Варна, 2008, 9-35.
- Чичикова М.** Царската гробница с кариатидите. Исперих 2012.
- Чичикова М., К. Димитров.** Севтополис. Градът на Севт III. София, 2016.
- Юркова Й.** Монетите на тракийските племена и владетели. София 1992.
- Balkanska, Tzochev 2008:** A. Balkanska, Ch. Tzochev. Amphora Stamps from Seuthopolis - Revised. - In: Phosphorion. *Studia in honorem Mariae Čičikova*. София, 2008, 188-205.
- Alexandrescu A.** La nécropole Gète près de Zimnicea. – *Dacia*, XX, 1980
- Alexandrescu P.** Pour une chronologie de VIe-IVe siècles, *Thraco-Dacia*, I, 1976, 117-126.
- Alexandrescu P.** Les modèles grecs de la céramique thrace tournée. – *Dacia*, N.S. XXI, 1977, 113–137.
- Alexandrescu P.** Le groupe de trésors thraces du Nord de Balkans (I). – *Dacia*, N.S., XXVII, 1983, 1–2, 45–66.
- Alexandrescu P.** Le groupe de trésors thraces du Nord de Balkans (II). – *Dacia*, N.S., XXVIII, 1984, 1–2, 85–97.
- Anastassov J.** Objets lateniens du Musée de Schoumen (Bulgaria). – В: И. Маразов (съст.) Тракия и околният свят. МИФ 14. Научна конференция – Шумен 2006. София, 2008, 273–336.
- Archibald Z.** *The Odrysian Kingdom of Thrace*. Oxford 1998.
- Avram A.** Les cités grecques de la côte Ouest du Pont-Euxin. – In: Hansen, M. H. (ed.). *Introduction to an Inventory of Poleis*. Acts of the Copenhagen Polis Centre, Vol. 3, 196, 288-316.
- Bader T. 1983.** *Die Fibeln in Rumanien* - PBF XIV/6, 1983.
- Berciu D.** *Arta traco-getică*. București, 1969.
- Berciu D.** Das thraco-getiche Fürstengrab von Agighiol in Rumänien. – *Bericht der Römisch Germanischen Kommission*, 50, 1989, 209-265.
- Boroffka R., G. Trohani.** Necropola getică de la Canlia, com. Lipnița, jud. Constanța. – *Cercetări Arheologice*, XII, 2003, 139-198.
- Bozkova A. 1994.** Importations grecques et imitations locales. La céramique hellénistique en Thrace: chronologie et centres de production. – Γ' επιστημονική συνάντηση για της ελληνιστική κεραμική, Αθήνα, 1994, 223-230.

- Bozkova A.** A Pontic Pottery Group of the Hellenistic Age (A Survey Based on Examples from the Bulgarian Black Sea Coast). – *Archaeologia Bulgarica*, 1997, 2, 8-17.
- Bozkova A.** Un complexe de céramique monochrome des environs de Simeonovgrad dans la vallée du Hebros. – *Pontica* 42, Supplementum 1. Pontic Grey Wares. Constanta, 2010, 223-244.
- Bozkova A.** Bozkova. La céramique à vernis noir d'époque classique dans les colonies ouest pontiques et l'hinterland indigène (territoire de la Bulgarie). – In: H. Trezini (ed.). Grecs et indigènes de la Catalogne à la mer Noire. Actes des rencontres du programme européen Ramses2 (2006-2008) (= Bibliothèque d'archéologie méditerranéenne et africaine 3), Paris, 2010, 487-492.
- Bozkova A.** L'importation des amphores sinopéennes dans les territoires de Thrace. – *Ancient Civilizations from Scythia to Siberia* 16, Brill, Leiden, 2010, 429-439.
- Bozkova A.** West Slope Pottery from Mesambria Pontike. – In: P. Guldager Bilde, M. L. Lawall (eds.). *Pottery, Peoples and Places. Study and Interpretation of Late Hellenistic Pottery*. Aarhus University Press, 2014, 199-214
- Bozkova 2016:** A. Bozkova. Pits of the first millennium B. C. in Thrace, sine ira et studio. – In: K. Bacvarov, R. Gleser (eds.) *Southeast Europe and Anatolia in prehistory: essays in honor of Vassil Nikolov on his 65th anniversary*. Bonn, Habelt, 2016 (= *Universitätsforschungen zur Prähistorischen Archäologie* 293), 475-484.
- Bozkova A., K. Nikov.** La céramique monochrome en Thrace et ses prototypes anatoliens. Problèmes de chronologie. – *Il Mar Nero* 6, 2004/2006 (2009). (= P. Dupont, V. Lungu. Actes du colloque international « Les productions céramiques du Pont-Euxin à l'époque grecque », Bucarest, 18-23 Septembre 2004), 47-55.
- Buzoianu L., M. Bărbulescu.** Albești. Monografie arheologică, I. Constanța, 2008.
- Čičikova M.** Céramique thrace fabriquée à la main du VIe au Ier siècles avant notre ère. – *Thracia*, IV, 1977, 123–140.
- Cook B. F. (ed.).** The Rogozen Treasure. Papers of the Anglo-Bulgarian Conference. London 1987. London, 1989, 12-25.
- Crișan I.** Ceramica daco-getică. București, 1968.
- Damyantov M.** Necropoleis and Ionian Colonisation in the Black Sea. – In: *Ancient West and East*, vol. 4, no. 1. Leiden 2005, 77-97.
- Damyantov M.** Greeks and natives in the region of Odessos. – In: Treziny, H. (ed.), *Grecs et indigènes de la Catalogne à la Mer Noire*. Actes des rencontres du programme européen Ramses² (Bibliothèque d'archéologie Méditerranéenne et Africaine 3), Paris, 265-276.
- Damyantov M.** Normative and non-normative burial practices in the necropoleis of the Greek colonies in the Western Black Sea Area. – *Ancient West and East*, 11, 2012, 35-68
- Damyantov M.** First Encounters and Further Developments: Greek Meeting Thracians on the Western Pontic Coast. – In: S. Gimatzidis, M. Pieniżek, S. Mangaloğlu-Vortuba (eds.). *Archaeology across Frontiers and Borderlands: Fragmentation and Connectivity in the North Aegean and the Central Balkans from the Bronze Age to the Iron Age (OREA 9)*, Wien, 2018, 243-268.
- Dimitrov D. P., M. Cicikova.** The Thracian City of Seuthopolis. BAR Suppl. 38. Oxford, 1978.

- Dimitrov K.** Celts, Greeks and Thracians in Thrace during the Third Century BC. Interactions in History and Culture. – In: In Search of the Celtic Tyllis in Thrace (III C BC). Sofia, 2010, 51-66.
- Domaradzki M.** Présence celte en Thrace au début de l'époque hellénistique (IVe-IIIe siècles av. n. – Actes du IIe Congrès International de Thracologie, Bucarest, 1980, I, 459-466.
- Domaradzki M.** Les lieux de culte thraces (deuxième moitié du IIe-Ier millenaire av. J.-C.). – Helis, III, 1994, 69-108.
- Domaradzki M.** Sanctuaries thraces du IIe - Ier mill.av.n.è. - Acta Archaeologica Carpathica 25, 1986.
- Emilov J.** La Tene Finds and the Indigenous Communities in Thrace. Interrelations during the Hellenistic period. – Studia Hercynia, XI, 2007, 57-75.
- Emilov J., V. Megaw.** Celts in Thrace? A Re-examination of the Tomb of Mal Tepe, Mezek with Particular Reference to the La Tène Chariot Fittings. – Archaeologia Bulgarica, XVI, 2012, 1, 1–32.
- Fol A., M. Cicikova, T. Ivanov, T. Teofilov.** The Thracian Tomb near the Village of Sveshtari. Sofia, 1986.
- Georgieva R., G. Nekhrizov, P. Aljakova.** La nécropole du premier âge du fer près du village de Katriste, région de Kjustendil (Bulgarie du Sud-Ouest). – Archaeologia Bulgarica, II, 1998, 3, 31-50.
- Gergova D.** Genesis and Development of the Metal Ornaments in the Thracian Lands during the Early Iron Age (11th-6th Century BC). – Studia Praehistorica 3, 1980.
- Gergova D.** Früh-und Ältereisenzeitlichen Fibeln in Bulgarien. – PBF XIV/7, 1987
- Gergova D.** Thracian Burial Rites of the Late Bronze and Early Iron Age. – Thracians and Mycenaeans. Leiden-Sofia 1989.
- Gergova D.** Culture in the Late Bronze and Early Iron Age in Southwest Thrace (Upper Mesta and Middle Struma Valleys). Зборник Нова Серија, бр.1, 1995, археологија. Скопје, 31–48.
- Gergova D.** The Treasure from Vulchitran and the Amber Route in the Balkans. – In: The Early Hallstatt Period (1200-700B.C.) in South Eastern Europe. Alba Julia 1994. – Apulum, 1995, 69–79.
- Gotzev A.** Decoration of the Early Iron Age Pottery from South-east Bulgaria. – The Early Hallsatt period (1200-700 B.C.) in South-Eastern Europe. Alba Julia, 1994.
- Gotzev A. 1994.** Contacts and Interactions across the Eastern Balkan Range during the Early Iron Age. – Helis 3/1, 1994.
- Gyuzelev M.** The West Pontic coast between Emine Cape and Byzantion during the first millennium BC. Burgas, 2008.
- Hänsel B.** Zur Chronologie des 7. bis 5. Jahrhunderts v. Chr. im Hinterland von Odessos an der westlichen Schwarzmeerküste. – Prähistorische Zeitschrift, 49, 1974, 2, 193-217.
- Hänsel B.** Beiträge zur regionalen und chronologischen Gliederung der älteren Hallstattzeit an der Unteren Donau. Bonn, 1976.
- Hermay A., K. Panayotova, A. Baralis, M. Damyanov, A. Riapov.** Apollonia du Pont (Sozopol). La nécropole de Kalfata (Ve - IIIe s. av. J.-C.). Fouilles franco-bulgares (2002-2004) (Bibliothèque d'archéologie Méditerranéenne et Africaine 5), Paris, 2010.

- Hochstetter A.** Kastanas. Ausgrabungen in einem Siedlungshuegel der Bronze- und Eisenzeit Makedoniens 1975-1979. Die Handgemachte Keramik. Schichten 19 bis 1. Praehistorische Archaeologie in Südosteuropa, Bd.3, Berlin, 1984.
- Horedt K.** 'Die dakischen Silberfunde'. – *Dacia N.S.*, XVII, 1973, 123-169.
- Ilieva P.** Funerary rites in the EIA Aegean Thrace: problems and perspectives of research. – In: O.Özbek (ed.) *Funeral Rites, Rituals and Ceremonies from Prehistory to Antiquity: Troas and its Neighbours*, II, 2-6,10.2006. Canakkale, 96-114.
- Ilieva P.** Archaic wheelmade ceramics from the Cave of Maroneia and Kremasto (Asar Tepe), Aegean Thrace. – *Annual of the British School at Athens* 108, 137-185.
- Ilieva P.** Becoming modern: North Aegean Thracian Communities adopting wheel-made ceramics. – *Thracia*, 21, 2016, 207-221.
- Isaak B.** *The Greek Settlements in Thrace until the Macedonian Conquest* (Leiden 1986).
- Kitov G.** The Thracian Valley of the Kings in the Region of Kazanlak. – *Balkan Studies* 37, 1, Thessaloniki, 1996, 5-34.
- Kitov G.** A newly found Thracian Tomb with Frescoes. – *Archaeologia Bulgarica*, V, 2001, 2.
- Kitov G.** The newly-discovered tomb of the Thracian ruler Seuthes III. – *Archaeologia Bulgarica*, IX, 2005, 2, 39–54.
- Kitov G.** Thracian tumular burial with a gold mask near the town of Chipka, Central Bulgaria. – *Archaeologia Bulgarica* IX, 2005, 3, p. 23–37.
- Lazarov L.** The Celtic Tylite State in the Time of Cavarus. – In: *In Search of the Celtic Tylis in Thrace (III C BC)*. Sofia, 2010, 97-113.
- Madzharov K.** On the Social Status and the Ethnic Origin of the Buried Individuals in the Necropoleis of the Getic Capital in Sboryanovo. – In: *Сборник в памет на академик Д. П. Димитров*. София, 2013, 262-276.
- Măndescu D.** *Cronologia perioadei timpurii a celei de-a doua epoci a fierului (sec. V-III a. Chr.) între Carpați, Nistru și Balcani. Anexe: Catalog și ilustrație*. Brăila, 2010.
- Moscalu E.** *Ceramica thraco-getica*. Bucuresti, 1983.
- Moscalu E.** Das thrako-getische Fürstengrab von Peretu in Rumänien. – *BRGK*, 1990, 129-190.
- Nankov E.** The Fortifications of the Early Hellenistic Thracian City of Seuthopolis: Breaking the Mold. – *ArchBulg*, 2008, 3, 15-56.
- Nankov, E.** The Mobility of Macedonian Army in Thrace during the Reign of Philip II and the Inscribed Lead Sling Bullets from Kozi Gramadi. – *Bulgarian e-Journal of Archaeology*, 5, 2015, 1–13.
- Nankov, E.** Inscribed Lead Sling Bullets from the Regional Museum of History in Shumen. New Data on the Macedonian Campaigns in the Lands of the Getae in the Time of Philip II and Alexander III. – В: *Тракия и околния свят. Сборник с доклади от национална научна конференция 27–29 октомври 2016 г.* Шумен, 2016, 282-293.
- Nawotka K.** *The Western Pontic Cities. History and Political Organization*. Amsterdam, 1997.
- Nekhrizov G., J. Tzvetkova.** Ritual Pit Complexes in Iron Age Thrace: the Case Study of Svilengrad, in A. Çilingiroğlu and A.Sagona (Ed.) *The Proceedings of the Seventh Anatolian Iron Ages Colloquium Held at Edirne, 19–24 April 2010*, Ancient Near

- Eastern Studies, Supplement 39, Anatolian Iron Ages 7 (Leuven-Paris-Warpole, MA, 2012)
- Nekhrizov G., J. Tzvetkova.** Contributions to the Periodization and Absolute Chronology of the Early Iron Age in South Thrace. – *Archaeologia Bulgarica* XXII, 2018, 1, 17-44.
- Nikov K.** Aeolian? Bucchero in Thrace? – *Archaeologia Bulgarica*, 2, 1999, 31-42.
- Nikov K.** The meaning of the regionalism in the Early Iron Age pottery decoration in South Thrace. – In: *Interdisziplinäre Forschungen zum Kulturerbe auf der Balkanhalbinsel*, Sofia 2011, 209-227.
- Ognenova-Marinova L.** L'armure des Thraces. - *Archaeologia Bulgarica*, 2000, 3, 11-24.
- Ognenova-Marinova L., T. Stoyanov.** The Chalkidian helmets and the origin of the North Thracian ceremonial armour. – SAUS, Suppl. 4. *Stephanos Arcaeologicos in honorem Professoris Ludmili Getov*. Sofia, 2005, 519-539.
- Oppermann M.** Die westpontischen Poleis und ihr indigenes Umfeld in vorrömischer Zeit. Langenweißbach, 2004.
- Paunov E., Dimitrov, D.** New data on the use of war sling in Thrace (4th-1st century BC). - *Archaeologia Bulgarica*, 2000, 3, 44-57.
- Petrescu-Dîmbovita M., M. Dinu.** Le trésor de Băiceni (dép. de Jasy). – *Dacia*, XIX, 1975, 105-124.
- Popov Ch.** Eine ältereisenzeitliche Fibelgruppe aus Koprivlen (Südwestbulgarien) – Problemkreis und Interpretationsversuche. – *Archeologia Bulgarica*, X, 2006, 2, 9-36.
- Protase D.** Riturile funerare la daci și daco-romani. București, 1971.
- Reho M.** La ceramica attica a figure nere e rosse nella Thracia Bulgara. Roma, 1990.
- Rustoiu A.** Fibulele din Dacia preromană (sec. II î.e.n.- I e.n.), București, 1997.
- Simion G.** Despre cultura Geto-Daca din Nordul Dobrogei, *Lumina Descoperirilor de la Enisala*. – *Peuce*, II, 1971, 63–129.
- Sîrbu V.** Sacrifices et inhumations rituelles d'animaux dans les nécropoles des Gêto-Daces (IVe s. av. J. C. – IIIe après J. C.). – В: Първи международен симпозиум „Надгробните могили в Югоизточна Европа“, Казанлък, 4–8 юни 1993 г. Велико Търново, 1994, 165–172.
- Sîrbu V.** Sacrifices humains et pratiques funéraires insolites dans l'area Thrace du Hallstatt et du La Tène. – In: Simion, G (ed.) *Prima epocă a fierului la Gurile Dunării și în zonele circumpontice*. *Lucrările Colocviului Internațional*, Septembrie 1993, Tulcea. Tulcea, 1997, 193–221.
- Sîrbu V.** Funerary and Sacrificial Beliefs and Practices with the Geto-Dacians (5th century BC – 1st century AD). – In: Jubilaeus, V. *In honorem Prof. Dr. Margaritae Tacheva*. Sofia, 2002, 374–393.
- Sîrbu V.** Funerary Practices in the Iron Age Between the Carpathians and the Danube. – In: R. Vasic (ed.) *Burial Customs in the Bronze and Iron Age*. *Sumposium*, Cacak, 4–8 September 2002. Cacak, 2003, 139–170.
- Stoyanov T.** On the spurs' Development in Thrace, Macedonia and Illyria during the Early Hellenistic Times. - In: Пътят. Сборник научни статии, посветени на живота и творчеството на д-р Георги Китов, София, 2003, 198-203.

- Stoyanov T.** Late Classical and Early Hellenistic Pottery Imitations of Metal Tableware from Thrace. – In: Proceedings of the 10th International Congress of Thracology. Athens, 2007, 561-574.
- Stoyanov T.** The Mal-Tepe Tomb at Mezek and the Problem of the Celtic Kingdom in South-Eastern Thrace. – In: In Search of the Celtic Tylis in Thrace (III C BC). Sofia, 2010, 115-119.
- Stoyanov T.** New Evidence of Amphorae Production in Early Hellenistic Mesambria Pontica. – In: Ch. Tzochiev, T. Stoyanov, A. Bozkova (eds.), PATABS II. Production and Trade of Amphorae in the Black Sea. Acts of the International Round Table Held in Kiten, Nessebar and Sredetz, September 26-30, 2007. Sofia, 2011, 191–201.
- Stoyanov T.** More on the Amphorae Production in Early Hellenistic Mesambria Pontica. – In: M. Slavova, N. Sharankov (eds.), Monuments and Texts in Antiquity and Beyond. Essays for the Centenary of G. Mihaylov Sofia, 2016, 362–370.
- Stoyanov T., M. Tonkova.** La nécropole royale de Shipka-Sheinovo-Kran. – Comptes rendus des séances de l'Académie des Inscriptions et Belles Lettres (CRAI), Paris, 2015, II, 913-943.
- Stoyanov T., D. Stoyanova.** Early Tombs in Thrace. – In: Tumulus as sema. Space, Politics, Culture and Religion in the First Millennium BC. De Gruyter, 2016, 313-338.
- Stoianova D.** Vault and dome in Thracian funerary architecture. – In: Interdisziplinäre Forschungen zum Kulturerbe auf derBalkanhalbinsel. Sofia 2011, 335-355.
- Shalganova T.** The Lower Danube Incrusted Pottery Culture. – In: Prehistoric Bulgaria (Monographs in World Arhaeology, XXII), Prehistory Press, 1995.
- Shalganova T., A. Gotzev.** Problems of Research on the Early Iron Age. – In: Prehistoric Bulgaria. Monographs in World Archaeology 22.
- Ştefan M.-M., V. Sirbu.** Early-Hellenistic Barrel-vaulted Tombs from Kallatis. In: F. Coimbra, D. Delfino, C. Schuster and V. Sîrbu (eds). Late Prehistory and Protohistory: Bronze Age and Iron Age: (1. The Emergence of Warrior Societies and its Economic Social and Environmental Consequences; 2. Studies 84 Journal of Ancient History and Archaeology No. 4.1/2017 Aegean-Mediterranean Imports and Influences in the Graves from Continental Europe). Oxford, 2016, 211-221.
- Teleaga E.** Griechische Importe in den Nekropolen an der unteren Donau; 6. Jh. - Anfang des 3. Jhs. v. Chr. Rahden/Westf, 2008.
- Theodossiev, N.** Monumental Tombs and Hero Cults in Thrace during the 5th-3rd centuries BC. - Héros et héroïnes dans les mithes et les cultes grecs. – Kernos, Suppl. 10, 2000, 435-447.
- Theodossiev N.** North- Western Thrace from the Fifth to First Centuries BC. BAR int. series 859. Oxford 2000.
- Theodossiev N.** The beehive Tombs in Thrace and their Connection with funerary Monuments in Thessaly, Macedonia and other Parts of the Ancient World. – Ancient Macedonia, VII, Thessaloniki, 2007, 423-444.
- Tiverios M.** Greek Colonisation of the Northern Aegean. – In: Tsetschladze, G. (ed.). Greek Colonisation. An Account of Greek Colonies and Other Settlements Overseas, Vol. II. Brill, Leiden-Boston, 2008. 1-154.

- Tonceva G.** Chronologie du hallstatt ancien dans la Bulgarie de nord-est. – *Studia Thracica* 5, 1980.
- Tonkova M.** Hellenistic jewellery from the colonies in the West Black Sea Coast. – *Archaeology in Bulgaria*, vol. 1, 1997, 1, 83-102.
- Tonkova M.** Traditions and Aegean influences on the Jewellery of Thrace in Early Hellenistic Times. – *Archaeologia Bulgarica*, 1, 1997, 2, 18-31.
- Tonkova M.** Late Iron Age Pit-Sanctuaries in Thrace: The contribution of the studies at Gledacevo. – *Thracia* XV, 2003, 478-504.
- Tonkova M.** On human sacrifice in Thrace (on archaeological evidence). – In: Ionel Căndea (ed.). *Tracii și vecinii lor în antichitate (The Thracians and their Neighbours in Antiquity. Studia in honorem Valerii Sîrbu*. Brăila, 2010, 503-514.
- Tonkova M.** Gold Wreaths from Thrace. – In: Valeriu Sîrbu, Radu Ștefănescu (eds). *The Thracians and their Neighbors in the Bronze and Iron Age. Proceedings of the 12th International Congress of Thracology*. Târgoviște, Volume II, 413- 445, Brașov, 2013.
- Tonkova M., P. Penkova.** Les parures en or de la nécropole thrace de Duvanli du Ve s. av. J.-C. : le cas du tumulus de Kukova. – In : *ArcheoSciences* 33, 2010, 201-210
- Tonkova M.** Les parures d'harnachement en or de Thrace et l'orfèvrerie de la haute époque hellénistique. – *Bolletino di Archeologia on line*, No 1, 2011, 44-63. Anno II (Numero speciale dedicato al Congresso di archeologia, A.I.A.I., 2008). http://151.12.58.75/archeologia/bao_document/articoli/4_TONKOVA.pdf
- Tonkova M.** The jewellery of a wealthy Thracian woman from Anchialos and the fashion in Middle and Late Hellenistic jewellery. – In: Raux (S.), Bertrand (I.), Feugère (M.) dir., *Actualité de la recherche sur les mobiliers non céramiques de l'Antiquité et du haut Moyen Âge*, Mémoire n° XLIX, 2015, 699- 716.
- Tzetkhladze G., F. De Angelis (eds).** *The Archaeology of Greek Colonisation. Essays dedicated to Sir John Boardman*. Oxford, 1994.
- Tsetskhladze G.** Who Built the Scythian and Thracian Royal and Elite tombs. - *Oxford Journal of Archaeology*, 17, 1998, 1, 55-92.
- Tsetakhladze G.** Ionians Abroad. – In: G. Tsetakhladze, A. Snodgrass (eds.) *greek Settlement in the Eastern Mediterranean and the Black Sea*. BAR intern. Ser. 1062, 2002, 81-96.
- Tzochev Ch.** Notes on the Thasian Amphora Stamps Chronology. – *Archaeologia Bulgarica*, XIII, 2009, 1, 55-72.
- Tzochev Ch.** Between the Black Sea and the Aegean: The Diffusion of Greek Trade Amphorae in Southern Thrace. – In: D. Kassab Tezgör, N. Inaishvili (eds.), *PATABS I. Production and Trade of Amphorae in the Black Sea. Actes de la Table Ronde Internationale de Batoumi et Trabzon*, 27–29 Avril 2006. Paris, 2010, 97–101.
- Tzochev. Ch.** Archaic Amphora Import from Thracian Sites around the Bay of Burgas. – In: Ch. Tzochev, T. Stoyanov, A. Bozkova (eds.). *PATABS II. Production and Trade of Amphorae in the Black Sea. Acts of the International Round Table Held in Kiten, Nessebar and Sredetz*, September 26-30, 2007. Sofia, 2011, 73–86.
- Valeva J.** Les décors thraces et le style a zones (IVe - IIIe siècle av. J.-C.). - *ПрИ*, 1999, 4, 69-75.
- Valeva J.** *The Painted coffers of the Ostrusha Tomb*, Sofia, 2005

- Vasić R.** Die Fibeln in Zentralbalkan (Vojvodina, Serbien, Kosovo und Makedonien). – PBF, XIV. 12, 1999.
- Venedikov I.** The Vulchitrun Treasure. Sofia 1987.
- Vulpe A.** Necropola Halstattiana de la Ferigile. București, 1967.
- Vulpe A.** Zur Chronologie der Ferigile-Gruppe. – Dacia N.S., XXI, 1977, 81–111.
- Vulpe R.** Asezari getice din Muntenia. București, 1966.
- Webber Ch.** The Thracians, 700 BC – 46 AD. (= Osprey Men-at-arms Series, 360). Oxford 2001.
- Weber Ch.** Odrysian Cavalry Arms, Equipment, and Tactics. – In: Nikolova, L. (ed.) Early Symbol Systems in Prehistory. BAR International Series, 1139. Oxford, 2003, 529–554.
- Werner W.** Eisenzeitliche Trensens an der unteren und mittleren Donau. – PBF, abt. XVI, 1988, band 4. Munchen.
- Zirra V.** Les plus anciennes fibulas lateniennes en Roumanie. – Dacia N.S., XXXV, 1991, 177–184.
- Zirra V.** Bemerkungen zu den thraco-getischen Fibeln. – Dacia, N.S., XL–XLII, 1996–1998. 2000, 29–53.
- Zirra V.** Fibule de schemă La Tène din România. Craiova, 2017.